

SAMRÅDSREDOGÖRELSE

Inledning

Samrådsredogörelsen innehåller en redovisning av de synpunkter som inkommit under samrådet samt kommunens ställningstagande till dessa.

Hur samrådet har bedrivits

Samråd enligt PBL 5:11 ägde rum 12 april - 17 maj 2017. Planen har skickats till kommunala och statliga remissinstanser samt fastighetsägare enligt fastighetsförteckning. Planen har dessutom funnits tillgänglig för allmänheten hos stadsbyggnadsförvaltningen, på bibliotekshuset i Karlstad och på kommunens hemsida. Ett samrådsmöte hölls i samhällsbyggnadshuset den 26 april 2017.

Sammanfattning

De synpunkter som har inkommit handlar främst om trafiksituationen och att del av Norrstrandsparken tas i anspråk för förskoleverksamhet. Förslaget har kompletterats med nya bullerberäkningar och några ändringar har gjorts i planbestämmelserna gällande byggnadsarea. Närboende har kvarstående synpunkter i form av att förskolan byggs ut i Norrstrandsparken/ att förskolegården tar i anspråk för stor del av Norrstrandsparken och att befintliga parkeringsplatser på Norrstrandsgatan ianspråk tas till förskolans verksamhet vilket inte kunnat tillgodoses.

Ställningstagande

En avvägning har gjorts mellan olika enskilda och allmänna intressen vilket har resulterat i en samlad bedömning. Det finns en mycket stor brist på förskoleplatser i Karlstad och speciellt i de centrala delarna. Det finns därför ett stort allmänt intresse av att tillskapa möjlighet för fler förskoleplatser vilket detta planförslag ger möjlighet till. Planhandlingarna har justerats enligt punktlistan nedan och stadsbyggnadsförvaltningen anser därmed att detaljplanen kan ställas ut för granskning enligt PBL 5 kap 18§.

Inkomna synpunkter har resulterat i följande justeringar:

- En planbestämmelse har införts på det plusprickade området att maximalt 80 kvm byggnadsarea får uppföras och maximalt 30 kvm byggnadsarea per enhet.
- Planbestämmelsen om maximal byggnadsarea inom byggrätten för huvudbyggnaderna har tagits bort.
- Planbestämmelse om maximal del av fastigheten som får vara hårdgjord har skärpts och reglerats till 3000 kvm (ca 35 % från innan föreslagna 50 %).
- Nya bullerberäkningar har gjorts vid fler punkter på gården och texten kring buller i planbeskrivningen har uppdaterats.
- I övrigt har även redaktionella ändringar och tillägg gjorts i plankarta och planbeskrivning.

Inkomna yttranden

17 yttranden har kommit in under samrådstiden varav 9 från kommunala och statliga remissinstanser och 8 stycken från fastighetsägare/boenden i närheten. Yttrandena sammanfattas här och kommenteras med *kursiv stil*. Anteckningar från samrådsmötet återfinns i bilaga 1.

Yttranden av upplysningskaraktär och utan erinran

TeliaSonera Skanova, Karlstads El och Stadsnät AB, Lantmäterimyndigheten, Värmlands museum

Kommunala remissinstanser

Kultur- och fritidsförvaltningen

- Viktigt att avgränsningen till förskolegården inte upplevs som sluten, utan som ett område som allmänheten har tillgång till utanför verksamhetstider.

Miljöförvaltningen

- Viktigt att en annan lämplig plats för återvinningsstationen utses innan den flyttas. Det är också viktigt att väl tilltagna och lättillgängliga utrymmen för källsortering skapas inom planområdet.
- Viktigt att förbereda för laddning av elfordon vid parkeringsplatserna.
- I planen står angivet att det ska göras plats för fem cykelvagnar. Miljöförvaltningen anser att detta på sikt blir för få.

Kommentar: Frågorna regleras inte i detaljplanen men synpunkterna har vidarebehandling till projektledningen på teknik- och fastighetsförvaltningen. Annan lämplig plats för återvinningsstationen håller på att utredas av mark- och exploateringsavdelningen. Texten i planbeskrivningen har omformulerats till att plats för 5-10 cykelvagnar bör finnas.

Teknik- och fastighetsförvaltningen

Markanvändning

- Gör det tydligare hur stor yta som får bebyggas. Exempelvis om komplementbyggnader skall eller inte skall räknas in i maximal byggnadsarea samt vilken yta som utgör grunden för beräkningen av det som omnämns som "byggrätten".
- Specificera närmare den sammanlagda ytan komplementbyggnader som kan tillåtas inom det plusprickade området.

Kommentar: Planbestämmelsen om maximal byggnadsarea har tagits bort och det är möjligt att bygga inom den yta som inte är plusprickad. Inom det plusprickade området har en planbestämmelse införts att maximalt 80 kvm byggnadsarea får uppföras totalt och 30 kvm maximalt per enhet.

Lek och rekreation

- Förvaltningen är å ena sidan mycket skeptisk till att parkmark ianspråkats som kvartersmark å andra sidan är behovet av förskolor trängande. De delar av Norrstrandsparken som ianspråkats är viktiga ytor för spontanidrott samtidigt som en utbyggd förskola behöver större lektytor för att tillgodogöra barnens behov av rörelse.

Ambitionen från förvaltningens sida är att hitta en form för samutnyttjande där parken kan tillföras mervärden genom att området utvecklas och kan användas för förskoleverksamhet under vardagar men samtidigt kan nyttjas av allmänheten under kvällar och helger. Utmaningen ligger i att säkerställa att denna ambition inte bara genomsyrar utformningen av förskolegården/ lekparken utan även att båda intressena är säkrade över tid.

Givet de förutsättningar som finns i dagsläget ser förvaltningen inget annat alternativ än att godkänna att parkmark ianspråkats som kvartersmark. Förvalt-

ningen önskar dock trycka på det väsentliga i att området utformas så att det inbjuder allmänheten att nyttja det på de tider som verksamheten inte gör det. Vidare är en förutsättning att de ersättningsåtgärder (exempelvis ny fotbollsplan och omdragen GC-väg) som planbeskrivningen redovisar kommer till stånd.

Dagvatten och översvämning

- Förvaltningen anser att en planbestämmelse som begränsar mängden hårdgjord yta är bra. Däremot bör själva formuleringen av bestämmelsen prövas då det är oklart hur fastighetsindelningen kommer att se ut. Eftersom det är sannolikt att plangenomförandet kan komma att innebära en fastighetsreglering där förskolefastigheten kraftigt utökas innebär bestämmelsen om maximalt 50% hårdgjord yta en kraftig ambitionssänkning i förhållande till dagens situation. Förvaltningen anser att det vore en olycklig utveckling. Förvaltningen anser att en bestämmelse som begränsar mängden hårdgjord yta inom planområdet till maximalt 2500 kvm är rimlig (detta motsvarar knappt 30% av kvartermarken i förslaget).

Kommentar: Planbestämmelsen har reglerats till att maximalt 3000 kvm av skolfastigheten får hårdgöras (ca 35% av kvartermarken).

Gator och trafik

- Framkomligheten och trafiksituationen på Grängsgatan är redan i dagsläget problematisk i samband med hämtning och lämning på förskolan. Förvaltningen ser att bekymren med framkomligheten kommer att öka ytterligare i och med att förskolan utökas.
- Fem platser för cykelvagnar kan upplevas som för lite på en förskola med 8 avdelningar. Behovet av cykelvagnsparkeringar är proportionerligt högre jämfört med exempelvis kontorslokaler.

Kommentar: Olika trafiklösningar har fortsatt att studeras efter samrådet tillsammans med både teknik- och fastighetsförvaltningen. Att styra hämtning och lämning med bil till Norrstrandsgatan är ändå fortsatt det som förespråkas. Hur det sedan regleras inom gatumarken genom utformning av gatorna, skyltning, hinder osv. är ingen planfråga utan regleras av teknik- och fastighetsförvaltningen.

Detaljplanen reglerar inte antalet cykelparkeringar, men synpunkten har vidarebefordrats till projektledare för projektet så tillräckligt med utrymme avsätts. Texten i planbeskrivningen har omformulerats till att plats för 5-10 cykelvagnar bör finnas.

Naturvärden

- Eftersom alléträden mot Norrstrandsgatan omfattas av såväl biotopskydd som de i nuvarande planförslag angivna skyddsbestämmelserna om att endast sjuka eller farliga träd får fällas bör det förtydligas ytterligare om alléträdet närmast den nuvarande förskoleparkeringen ligger på kvartermark eller inom parkmark.

Kommentar: Gränsen för kvartermark har justerats så det är tydligt att trädet hamnar inom kvartermark. Den kommer antagligen att behöva tas ned för att få till en bra disposition av byggnad, gård och entré.

Statliga remissinstanser

Länsstyrelsen

Länsstyrelsen kan med stöd av 11 kap. 10 § PBL ta in en detaljplan för prövning. Länsstyrelsen kan av det nu aktuella planförslaget och av i dagsläget kända förhållanden inte se att de föreslagna åtgärderna kommer att föranleda någon prövning. Kommunen bedömer att förslaget inte innebär betydande miljöpåverkan. Länsstyrelsen delar denna bedömning.

Buller

- Länsstyrelsen finner det positivt att kommunen tillämpar Boverkets riktlinjer gällande utomhusmiljö för skolor och förskolor. Det är dock oklart hur bullersituationen ser ut då det i planbeskrivningen står att det ekvivalenta riktvärdet på 50 dBA överskrids inom delar av området. Den nya byggnaden i sig avses utgöra ett visst bullerskydd men det framgår inte om detta gäller för den befintliga eller den nya gården.

Kommentar: Bullernivåerna kommer att förbättras både inom delar av befintlig och ny gård. Se kommentar under Trafikverkets yttrande.

Översvämning

- Kommunen har i planhandlingarna hänvisat till ett förslag till nya riktlinjer avseende översvämning för Karlstads kommun. Länsstyrelsen anser det positivt att kommunen har höga ambitioner gällande översvämning vilket sedan regleras genom planbestämmelser. Det finns dock oklarheter kring det underlag som kommunen använt sig av då detta endast är ett förslag till nya riktlinjer som ännu inte är fastställda. Vad Länsstyrelsen konstaterar utifrån MSB:s översvämningskarteringar för Klarälven är att planområdet inte berörs av ett 200-årsflöde i älven. Det finns dock en viss risk för vattensamlingar vid skyfall enligt nyligen framställda skyfallskarteringar för Karlstad som tagits fram av Länsstyrelsen.

Till granskningskedet bör det tydliggöras vad det underlag som kommunen använt sig av har för status samt komplettera med uppgifter gällande skyfall.

Kommentar: Det underlag som används är senaste modelluppdatering och scenarioräkningar från DHI (Detaljerad översvämningsmodellering för Klarälven från Skåre till Vänern, januari 2017). Komplettering har gjorts i planbeskrivningen när det gäller skyfall.

Råd om tillämpning av PBL m.m.

- Saknas resonemang om vilken konsekvens en omdragning av gc-väg har för de som använder den befintliga.
- Positivt med en planbestämmelse att skydda värdefulla träd. Önskvärt att även ta hänsyn till den sälj som antagligen kommer att behöva tas ned i och med planens genomförande genom att beskriva hur man kan minnera/ersätta värdena.
- Ny plats för återvinningsstation, om den behöver flyttas, bör redovisas i planen. Länsstyrelsen rekommenderar ett avstånd på 50 meter till närmsta bostad.
- I fortsatt planering bör det tydligt framgå hur man gör området till en säker miljö för gående, cyklister, bilister, kollektivtrafik och barn. Beskriva hur situationen ser ut idag och hur man förväntas lösa den i och med en högre belastning.

Synpunkter enligt annan lagstiftning

- Positivt att det lyfts att alléen vid Norrstrandsgatan är skyddad enligt 7 kap 11§ MB om biotopsskydd och att dispens ska sökas om träd behöver tas ned. Länsstyrelsen vill även lyfta att dispens även krävs om det finns risk för att skada träden vilket det ibland kan ske vid byggnation där exempelvis rotsystem påverkas. Länsstyrelsen anser det även bra om alléen pekas ut med en planbestämmelse på plankartan för att tydliggöra dess placering.

Kommentar: Planbestämmelse allé har lagts till på plankartan och planbeskrivningen har uppdaterats gällande dispens även för skada.

Trafikverket

Buller

- Trafikverket bedömer att det är rimligt att jämföra förskolans miljö med bostadsmiljöer, dvs riktvärden enligt förordning SFS 2015:216 både ute och inne bör gälla. Boverket anger vidare att man inte bör överskrida 50 dBA ekvivalent ljudnivå på skolgårdar och utemiljöer vid förskola.

Enligt planbeskrivningen förekommer bullernivåer som överskrider dessa riktvärden vid Norrstrandsgatan i höjd med parken som finns mellan förskolan och E18 där ljud transporteras mer öppet från E18. Här skärmar i nuläget inga byggnader av inom parkmiljön. I planförslaget föreslås att ny byggnad placeras i höjd med denna park. En placering av förskolan i det här läget innebär att man rimligen måste ta hänsyn till bullernivåer vid fasad som härrör från E18. Byggnadens placering bidrar å andra sidan till en bättre ljudmiljö på delar av skolgården.

En bullerberäkning och eventuella åtgärder för att klara riktvärdena bör redovisas.

Kommentar: Det finns inga riktlinjer för bullernivåer vid fasad för förskola eller skola, men att inte överskrida de nivåer som gäller för bostad bedöms rimligt. Från 1 juli gäller de nya riktvärdena, dvs. 60 dBA ekvivalent ljudnivå vid en bostadsbyggnads fasad vilket klaras här.

Bullerberäkningar har gjorts i samband med planarbetet. De som gjordes innan samrådet räknade enbart på att ljudet skulle studsas på hård mark vilket inte är hela sanningen eftersom parken mellan E 18 och planområdet t.ex. består av mjuk mark och räknas in blir också nivåerna något lägre. Efter samrådet har kompletterande bullerberäkningar gjorts vid fler punkter och där har det räknats enbart på hård mark och enbart på mjuk mark, så sanningen bör ligga någonstans däremellan.

Bullerberäkningarna visar att delar av gården kommer att klara bullernivåer på 50 dBA och under. Det gäller framförallt de delar som hamnar skyddat bakom den nya byggnaden samt platserna längst från Norrstrandsgatan. Hela gården kommer att klara nivåer på 55 dBA och under. Naturvårdsverket anser att rekreatiomsområden i tätort bör vara under 55 dBA och det kan också ses som vägledande. Att inte överstiga 55 dBA och ha flera delar av gården som håller sig på 50 dBA och under bedöms rimligt. Dagens bullernivåer på befintlig gård kommer också att förbättras mot dagens förhållanden i och med den nya förskolebyggnaden. Genom att modellera marken med kullar samt ha växtlighet på gården mot gatorna, vilket framtaget gestaltungsförslag föreslår, går det också att förbättra bullernivåerna. Idag är det 50 km/h på både Grängsgatan och Norrstrandsgatan, men i enlighet med kommunens hastighetsplan ska tillåten hastighet sänkas till 30 km/h vilket också är en viktig åtgärd för att sänka trafikbullernivåerna.

Yttranden från övriga

Trafik och parkering

- All hämtning och lämning borde styras till Norrstrandsgatan. Dagens situation med hämtning och lämning vid entrén på Grängsgatan är ohållbar. Lös det problemet genom att skapa tillräckligt många parkeringsplatser för hämtning/lämning på Norrstrandsgatan.
- Trafiksituationen idag är väldigt påfrestande. Idag vid hämtning och lämning proppas Grängsgatan igen helt. All sådan trafik bör flyttas från Grängsgatan helt, dels för hänsyn till oss boende men också en säkerhetsfråga. Svårt att se barn som springer ut i gatan. Utrymme till avlastningsytor finns längs med Norrstrandsgatan.
- Utbyggnaden kommer att innebära mer trafik och svårare att få parkeringsplats som redan är svårt idag för de boende på Norrstrandsgatan, Ulvsbygatan och Grängsgatan. Vill inte att parkeringsplatserna på Norrstrandsgatan ska minskas. Det planerade 8-vånings huset mitt emot förskolan kommer också att öka parkeringsbehovet i området.
- Att rita ut linjer för parkeringarna på Norrstrandsgatan skulle säkert ge ca 10-20 platser till.
- Trafik för hämtning och lämning till Norrstrandsgatan måste styras tydligare än förslaget. De som kommer med bil skall efter hämtning och lämning ta sig in mot stan/ Norra Allén, vilket gör att med nuvarande förslag måste bilister backa över mötande körfält. Det är med små barn och kollektivtrafik på samma gata inte en säker lösning. Uppför en avlämningsrondell motsvarande Hagaborgsskolan inom fastigheten.
- En ytterligare konsekvens av en undermålig plats för hämtning och lämning på Norrstrandsgatan kommer medföra att lämning/ hämtning kommer ske på Grängsgatan. Den är redan idag mycket svårframkomlig vid hämtnings- och lämningsstider. Ingen cykelparkering finns heller vid grinden vilket gör den ännu osäkrare som hämtnings- och lämningsplats. Förslag: Stäng entrégrinden mot Grängsgatan och ha enbart den nya planerade grinden öppen.

Kommentar: Trafikreglering i form av omskyltning, enkelriktning, hinder, utformning av gata för att försvåra framkomlighet är ingen planfråga utan en fråga för trafik- och gatuheten i samband med genomförandet av planen och framöver. Inom detaljplanen finns utrymme för användningen gata där flera olika möjligheter för styrning sedan finns, genom skyltning, omgestaltning, hinder osv.

Stadsbyggnadsförvaltningens inriktning är fortsatt att hämtning och lämning med bil ska styras till Norrstrandsgatan och för att göra det kan åtgärder behöva göras inom gatumarken. T.ex. är rätt hastighet en förutsättning för att minska antalet olyckor och öka trafiksäkerheten. Under 2017 antogs en hastighetsplan av teknik- och fastighetsförvaltningen. Planen har påbörjats att genomföras och Norrstrand är ett av de nio områden som är prioriterade. Utifrån de principer som togs fram för de enskilda hastighetsgränserna så bedöms Grängsgatans och Norrstrandsgatans högsta hastighet begränsas till 30 km/h. Efter att de nya hastighetsgränserna är införda och åtgärder genomförda förväntas en säkrare och tryggare trafikmiljö skapas.

Enligt framtaget förslag till ny förskola och gård är den stora cykelparkeringen/ cykelentrén vid Gränsgatan så denna ska prioriteras för de som kommer med cykel eller gåendes.

Alternativet att göra en parkering/ hämtning- och lämningsrondell inom skolfastigheten har diskuterats men då konsekvensen av det blir att mer parkyta behöver tas i anspråk för skolfastigheten för att fortfarande kunna uppfylla friyta till lek på 40 kvm/barn har det valts att istället hänvisa till lösning inom befintlig gatumark.

Fler parkeringsplatser kan komma att behöva avsättas på Norrstrandsgatan till förskolans verksamhet genom att regleras till korttidsparkering vissa tider av dygnet om behov uppstår framöver.

Parken

- Bygg inte ut den nuvarande förskolan. Strider mot kommunens vision om ”den goda gröna staden”. När nuvarande HSB utan vederlag överlät nuvarande Norrstrandsparken till kommunen var det med avsikten att området skulle sparas som parkområde. Tidigare planer på förskola på parken har skingrats. Norrstrandsparken används ofta året om. Klassfotboll och av Norrstrandsskolan.
- Bygg helst inte alls utan bevara parken till förmån för allmänheten. Förstår samtidigt behovet av nya förskoleplatser. Men mindre utbyggnad än i förslaget, det tar för mycket av parken. För mycket barn, bygg för mindre antal barn kanske sådär max 120 platser.
- Invänder mot att det ska göras en förskolegård som tar för stor yta av Norrstrandsparken. Fria ytor behövs för fria aktiviteter för alla och parken används mycket idag. Att det byggs ett 8 våningars hus mitt emot förskolan innebär mer folk som har behov av fria ytor och parkeringsplatser.
- För mycket yta har tagits av parkytan till förskolegård. Blir också fler boende runt om.
- Nuvarande förskolegård har haft besök av allmänheten med åtföljande problem. Låter bra att den utvidgade förskolegården ska bli en tillgång för allmänheten. Tydliga, välkomnande entréer med öppna grindar är inte realistiskt.
- Även om öppet utanför verksamhetstid så kan inte barnfamiljer nyttja på vardagar om de har verksamhet till klockan 18. Bättre att göra tvärtom: Att ha en allmän park som förskolan kan nyttja som kan hägnas in och utformas för förskolebarn men inte höra till förskolans gård.
- Markera med ”prickar” i detaljplanen inom parken så att det i framtiden inte blir möjligt att bygga hus i parken.

Kommentar: I en planprocess behöver flera olika intressen vägas mot varandra. Det finns idag ett mycket stort behov av förskoleplatser, speciellt i centrala lägen och Norrstrands förskola har bedömts ha ett bra läge och möjlighet till utökning. Det är ekonomiskt fördelaktigt att samla fler enheter på ett ställe. Upptagningsområdet är större än Norrstrand. (S Kroppkärr, Färjestad, m.fl.). Kommunen har också som ambition att sträva mot att vid nybyggnation av förskolor hålla sig till rekommenderade

riktvärden för friytor per barn och då behöver en så pass stor del av parken bli förskolegård.

Alternativet att ha det tvärtom, dvs en park som förskolan får nyttja, har diskuterats, men utifrån ett säkerhetsperspektiv från verksamhetens sida är det inte optimalt varför tillräcklig mark för förskolegård istället valts att säkra. Det kommer också fortsatt att finnas kvar både öppna parkytor och andra lekplatser för allmänheten, både i Norrstrandsparken, men även i parken norr- och söderut. Förskolegården kan också bli ett tillskott för allmänheten på tider när verksamheten är stängd.

I förslaget till plankarta är den mark som idag är parkmark markerad med "plusprickad mark" dvs. det får inte byggas större byggnader där än mindre komplementbyggnader till förskolans verksamhet såsom t.ex. skärmtak eller mindre förråd. En bestämmelse har lagts till efter samrådet att en sådan byggnad maximalt får vara 30 kvm per enhet och maximalt totalt 80 kvm får byggas där så det är inte möjligt med denna detaljplan att bygga hus där i framtiden.

- Inte bra att flytta fotbollsplanen längs med gatan i anslutning till nuvarande parkering. Flytta fotbollsplanen till ett läge längre från parkeringen.
- Om bollplanen flyttas till ett läge nära Norrstrandsgatan, längs med trädallén, så ökar risken att bollar hamnar ute i gatan. Troligen behövs därför något högt stängsel mot gatan. Träden hindrar kanske lite, men...
- Det är viktigt att det finns en bred passage på gräsmattan mellan bollplanen och trädallén så att man kan promenera t.ex. med hund, åka skidor på vintern m.m., vilket är mycket populärt. Sommartid syns en tydlig upptrampad stig på gräset längs hela trädallén. Det är en mycket vacker trädallé.

Kommentar: Synpunkter på gestaltning av parken utanför gränserna för detaljplanen har skickats vidare till Teknik- och fastighetsförvaltningen så de kan ta med sig dom vid närmare gestaltning och utveckling av övriga Norrstrandsparken. Att bollplanen placerats där den gjorts i illustrationsförslaget är att det är mest flackt och att det inte finns några träd där.

- Gångstigen i nuvarande förslag kommer bli det otryggaste i Karlstad med ett mörkt häckbuskage och kvällstid mörkt område. Otrygg pga "kurvigheten" och dålig överblick över området. Också oklart vem som kommer att använda gången då det är långt. Rusta istället upp befintligt gångstråk genom Norrstrandsparken med bättre belysning och bättre ytbeläggning. Bredda Norrstrandsgatan ner till Norra Alléen, gärna hela vägen ner till Hagaborgsskolan.

Kommentar: Den nuvarande gena gång- och cykelvägen genom parken kommer att försvinna i och med planförslaget då gården kommer emellan och stänger av. Att ändå göra en ny gc-väg runt gården är viktigt och den förväntas användas både av de som ska in i parken från Gränsgatan eller Norrstrandsgatan, men även som en gång- och cykelväg till olika entréer till förskolegården för de som hämtar och lämnar barn.

Övrigt

- Är det bra för barnen att ha så många barn på en förskola? Låt Norrstrands förskola vara som den är och bygg istället ut Kroppkärrs förskola som verkar vara planerad för det. Blir inte längre eftersom de flesta skjutsar med bil.

Kommentar: Tanken är att Kroppkärrs förskola ska byggas ut på sikt även om det

idag är oklart när i tid. Behovet av förskoleplatser är däremot så stort att även Norrstrands förskola behöver byggas ut för att klara den ökade efterfrågan.

- Detaljplanen möjliggör att en byggnad på tre våningar uppförs. Samtidigt anges max. nockhöjd 16 m. Normal våningshöjd på cirka 3 m skulle innebära att byggnaden då kan bli 5 våningar. Hur räknar man här egentligen, är det extra stor våningshöjd i dessa lokaler? (16/3 blir ju cirka 5 m våningshöjd.)

Kommentar: Som förslaget arkitekten tagit fram så blir en två-våningsbyggnad med teknikutrymme på vinden knappt 12 meter. För att möjliggöra en våning till har 4 meter utöver de här 12 metrarna lagts till. I en skolbyggnad räknar man med en något högre våningshöjd än vid bostad och sedan bygger takkonstruktionen extra vid våning 3. För att inte det ska byggas mer än tre våningar har också planbestämmelse gällande maximalt antal våningar införts på 3 stycken.

- Sätt upp plank runt containerna då det blåser lätt skräp ut i parken.

Kommentar: Ingen planfråga som rör den här detaljplanen eftersom den kommer att flyttas men synpunkten har skickats vidare till mark- och exploateringsavdelningen som utreder ny placering av återvinningsstationen.

- I planbeskrivning anges att dämmningsnivå i dagvattensystemet i normalfallet ligger ca 0,1 meter över gatans nivå. Befintliga fastigheter efter Norrstrands-gatan har garageinfarter som ligger under gatunivån. Dagvattenledningen i gatan som mynnar i Svinbäcken står tidvis dämd och inte är dimensionerad enligt gällande norm. Utloppet skall förses med pumpanordning.

Kommentar: Ingen planfråga som rör den här detaljplanen men synpunkten har skickats vidare till VA-avdelningen.

Samrådsredogörelsen är sammanställd på stadsbyggnadsförvaltningen i Karlstad 2017-09-06 av stadsbyggnadsarkitekt Marie Janäng.

Bilaga 1

Anteckning samrådsmöte, Norrstrands förskola 26 april 2017

Närvarande: 8 närvarande (4 män, 4 kvinnor)

Från kommunen: Marie Janäng stadsbyggnadsarkitekt, Anna Pettersson stadsbyggnadsarkitekt och Mikael Jansson, projektledare lokalförsörjningen.

- *Finns förstudien (lokal-försörjningens förstudie om förskoletableringar) tillgänglig?*

Nej, den är inte tagen i nämnd, så den ligger inte ute. Vi bör kunna lägga ut den. Vi kollar upp det och lägger ut om möjligt. (Tillägg efter möte: Förstudien bedöms inte som allmän handling och läggs därför inte ut på hemsidan).

- *Är förskolebehovet beräknat på det som är idag eller ny bebyggelse? Varför 8 avdelningar och inte t.ex. 6 avdelningar? Är det bara Norrstrand eller för ett större upptagningsområde?*

Man har tittat på framtida behov och gjort bedömning hur mkt platsen/verksamheten tål. Ekonomi spelar in också, det är ekonomiskt fördelaktigt att samla fler enheter på ett ställe. Upptagningsområdet är större än Norrstrand. (S Kroppkärr, Färjestad, m.fl.). Det är helt fullt på alla förskolor idag. Behovet är mycket stort. Syskon placeras på olika förskolor, vilket inte är önskvärt.

- *Hur får ni input till samrådsförslaget, hur samlar ni in information, innan samrådet.*

Vi gör lite olika inom olika projekt. Här har vi varit en arbetsgrupp internt över förvaltningarna inom kommunen, vi har också haft med rektor från förskolan och arkitekter från konsultföretag. Vi diskuterar också alltid med Länsstyrelsen innan samråd för input.

- *Var kommer staketet gå? Kommer den nya cykelvägen vara instängslad? Det blir ju inget kvar av parken.*

Cykelvägen kommer inte vara inom stängslet. (Marie pekar på kartan var staket föreslås.)

- *Var går staketet? Är det ett släpp mellan villorna och nuvarande förskola? (boende intill undrar)*

Ja, det är ett släpp mellan, precis som idag.

- *Vilka ska använda det släppet och den cykelbanan? Det är lika långt att gå längs Norrstrandgatan. Saknar analys av hur man rör sig och hur många som rör sig där. Folk är lata ingen kommer gå där. Det blir otryggt. Bättre med en tydlig gc intill Norrstrandsgatan istället och förbättra den andra befintliga cykelvägen genom Norrstrandsparken. Möjligen en grusad promenadstig.*
- *Kommer ni ersätta de gatuparkeringar ni tar bort?*

Nej, men man kommer kunna använda förskolans parkeringar på helger och kvällar. Dock ska boendeparkering i första hand lösas på den egna fastigheten.

- *Kommer det fortfarande vara lämning med bil från Grängsgatan? Ni måste hitta en annan lösning. Lämning med bil borde bara ske från Norrstrandsgatan.*

Ja, Grängsgatan är öppen för biltrafik i nuvarande förslag, men merparten av de som lämnar med bil styrs till Norrstrandsgatan.

- *Kommer det finnas cykelparkeringar vid Grängsgatan, idag finns det inte.*

Ja, det är det tänkt eftersom det blir en viktigentré för gående och cyklister som kommer söderifrån.

- *Hur har ni uppskattat antalet som lämnar med bil? Det är en viktig input. Kritisk information. Utred det mer noggrant. Det kan vara värt och stå där och räkna.*

Trafikingenjörer har varit delaktiga i arbetet och uppskattat antalet, de utgår ifrån trafikmätningar och input från verksamhetsutövarna. Tar med oss det.

- *Ytan där det står Norrstrand 1:1 används inte till någonting. Den klipps max 3 ggr per år och ser be-
drövlig ut. Gör om den till en parkeringsplats istället! Kan då också fungera som parkeringsplats för
de som besöker parken söder om.*
- *Varför utforma p-platser för lämnning som innebär backrörelse. Gör som på Hagaborgsskolan, en
rundkörning. Ni bör göra en riskanalys med tanke på barn i området och att bilarna ska backa ut i
en bussgata.*

Lösningen är en kompromiss för att slippa ta mer parkmark i anspråk. Rundkörningen skulle ta betydligt mycket mer plats i anspråk.

- *Vart tar återvinningscontainrarna vägen?*

Vi tittar på det just nu. Vår mark- och exploateringsavdelning ser över det. Det är inte bestämt.

- *Kommer ni rita linjer på nya de nya parkeringarna?*

Ja troligtvis, annars blir 8 parkeringar snabbt 6.

- *Fotbollsplanen, blir den kvar? Den används jättemycket både dagtid, kvällstid, helger, vardagar.
Folk spelar kubb och solar där. Fotbollsföreningar använder den också.*

Den föreslås bli kvar, men flyttas. Staket behövs mot Norrstrandsgata så bollar inte far ut i gatan.

- *Försvinner parkeringsplatser? Hur många?*

Ja, förskolans personalplatser försvinner.

- *HSB har överlämnat parken till kommunen och avtalat att den ska vara just park. Parken bör förbli
park. HSB:s avtal kommer ni får problem med.*

Vi har diskuterat mycket hur vi kan göra för att parken ska kunna samnyttjas så att den är öppen för allmänheten när den inte används som förskola. T.ex. genom ett avtal, med skyltar eller att använda bara en del till förskola efter t.ex. kl. 15. Vi är medvetna om avtalet, men att det inte bedömts som ett hinder för förskolans utbredning.

- *Parkering är ett problem det blir mer och mer fullt på Grängsgatan och Norrstandsvägen. Var ska
alla boende parkera?*

Boendeparkering ska lösas inom den egna fastigheten. I äldre områden kan det vara svårt där man inte haft med sig det i planeringen. Det är upp till fastighetsägaren och/eller den som äger bilen att lösa parkeringsplats. Att boende ska få parkera gratis på kommunens mark är inte en självklarhet tvärtom jobbar kommunen aktivt för att minska Karlstadsbornas bilinnehav. Det är mycket en attitydfråga.

- *Men förskoletomten klarar ju inte parkering inom den egna fastigheten!*

Vi skulle kunna överlåta parkeringar till förskolefastigheten som idag ligger på allmän gatemark, men då blir det svårare att samnyttja parkeringsplatserna med t.ex. boende/besökare.

- *Karlstad växer – förskoleplatser behövs – men vi måste vara försiktiga med att bygga för mycket. När stan växer behövs grönytorna ännu mer. Å andra sidan, om lekplatsen är öppen för andra så är det ju en förädling av platsen.*
- *Ni har ju nyss gjort en fin lekpark i Norrstrand, räcker inte det?*

Vi håller med, parker behövs. Och vi behöver olika typer av parker. I det här fallet tycker vi att det är viktigt att bollplanen kan finnas kvar och att det bara är gårdsmiljö där vi tar park i anspråk. Genom att inte placera byggnader i nuvarande parken är åtgärden också mer reversibel.

- *Har ni inte tittat på andra alternativ på vart förskolor kan byggas istället för att ta park i anspråk som här?*

Ja det ses över hela tiden, vart vi kan bygga ut, bygga nytt, hyra in oss osv för att kunna lösa den här bristen. Det är svårt inom befintlig bebyggelse att hitta tillräcklig plats. Förskolor utvecklas och byggs nya på flera ställen runt om i stan. Det här är en av de platser som är bra att utveckla vidare. Här är det t.ex. positivt att vi kan få till tillräckligt med friyta, gårdsmiljö, till barnen och som också är grön. Men vi har intressekonflikten att en del av parken tas i anspråk.

- *8 avdelningar låter mycket ur ett barnperspektiv.*

Det är både ekonomiskt och logistiskt fördelaktigt att samla fler enheter på ett ställe. Men det ställer krav på både bra lokaler och bra utemiljöer som kan disponeras på ett bra sätt.

- *Ni har gjort ett stort jobb, hur benägna är ni att ta emot synpunkter?*

Det här är ett förslag utifrån vad vi vet idag och verksamhetens behov/önskemål. Men vid samråd kommer det in ny information och utifrån det kan planförslaget behöva omarbetas.

- *Förskolan kommer alstra mycket trafik. Det är ett stort upptagningsområde och de flesta behöver nog köra bil.*

Det kommer att bli mer trafik, det är en konsekvens av planläggningen men kommunen jobbar med att underlätta för gång- och cykeltrafik. Cykelparkeringar behöver finnas nära entréerna och vara lätta att nå oavsett vilket håll man kommer ifrån. De ska vara placerade närmare entréerna än billämningsplatsen för att underlätta och främja lämning med cykel.